

Epikhina M. A. Patriotic education of junior schoolchildren on the traditions of Cossack Pedagogy

The article is dedicated to an actual problem of the present - cultivating patriotic feelings in junior schoolchildren. The paper reveals the problem of forming a citizen of the state, the role of the marked features of the national education in the process of bringing up an individual as a citizen, a patriot. It focuses the attention on Cossack pedagogy as a part of the folk pedagogy. The article emphasizes the importance and the necessity of returning to origins of educational ideals of Cossack pedagogy and introduction them into the educational process of the elementary school as one of the most effective systems at this stage of the national and patriotic education of junior schoolchildren. The paper reveals the value of extracurricular activities that promote assimilating practically the patriotic knowledge by junior schoolchildren. It describes the value of the most important holiday of Zaporozhye Cossacks a Cover holiday; presents practical patriotic recommendations; describes the complex of integrated activities (reading, drawing, singing, physical training), dedicated to the Day of Ukrainian Cossacks and the forms and methods of work that can be used during the celebration of the Day of Ukrainian Cossacks.

Key words: patriotic education, national education, the Cossacks, Cossack pedagogy, Day of Ukrainian Cossacks.

Стаття надійшла до редакції 17.09.2015 р.

Прийнято до друку 30.10.2015 р.

Рецензент – д.п.н., проф. Докучаєва В. В.

УДК 32.18.12

М. М. Починкова

**ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ОБРАЗУ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ
В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ
МОВИ ТА ЧИТАННЯ**

Політична ситуація, що склалася на сьогодні в Україні вимагає переорієнтації змісту громадянського виховання в процесі навчання. Необхідним стає активне формування позитивного образу військовослужбовця Збройних Сил України у дітей. Так, формування має відбуватися цілеспрямовано та систематично протягом усього навчання, на всіх дисциплінах. Адже першочергове завдання загальноосвітньої школи – це виховання свідомого громадянина країни, щоб учні пишалися тим, що живуть і працюють у великій прадавній європейській державі.

Формувати позитивний образ військовослужбовця можна й на уроках української мови й читання в початковій школі. Це можуть бути різні форми роботи: класна й позакласна, а також на різних типах уроків: уроки розвитку мовлення, уроки закріплення вивченого матеріалу, уроки позакласного читання тощо.

Наведемо фрагмент уроку з розвитку мовлення (усний переказ) для 4 класу. Такий урок доцільно проводити напередодні Дня Збройних Сил України.

Розпочинаючи роботу, доречним буде проведення словникового диктанту, який, крім іншого, дозволить повторити й закріпити правопис слів іншомовного походження, уживання великої літери, правопис словникових слів тощо, і дозволить підготувати дітей до переказу тексту:

Словниковий диктант

Збройні Сили України, артилерія, військовослужбовець, армія, Повітряні сили, Сухопутні війська, Військово-морські сили, офіцер, солдат, адмірал, генерал, аеромобільні війська, механізовані війська, танкові війська, ракетні війська, авіація, Президент України.

Мета: продовжувати вчити докладному усному переказу, розширювати словниковий запас, формувати у дітей позитивний образ військовослужбовця Збройних Сил України, виховувати любов до Вітчизни.

Підготовча бесіда:

- Хто знає, що відзначають 6 грудня?
- Що таке Збройні Сили України?
- Які сили та війська входять до складу Збройних Сил України?
- Хто такі Миротворці?

Учитель читає текст:

Шосте грудня День Збройних Сил України

Хто є захисником Батьківщини від злих ворогів та ворожих недругів? Хто не дає образити честь і гідність своєї країни? Звичайно ж, це її Збройні Сили.

Захисники нашої Вітчизни відзначають своє професійне свято День Збройних Сил України шостого грудня.

Святкувати його почали з 1993 року. Та незважаючи на невелику історію українського війська і його професійного свята, справжній вік української армії сягає кількох століть, а її бойові традиції формувалися у важких війнах і конфліктах від Київської Русі до Великої Вітчизняної війни. І до сьогодні солдати й офіцери Збройних Сил України гідно продовжують традиції своїх дідів і батьків.

Сьогодні українські військові виконують бойові завдання з охорони миру та спокою у найрізноманітніших куточках планети. Миротворча діяльність – одна з пріоритетних нашої держави.

Прапор України в гарячих точках давно вже став символом миролюбності, стабільності та відповідальності.

У цей день військовослужбовці та прості громадяни покладають квіти до могили Невідомого солдата, відбувається церемонія вручення державних нагород та святковий концерт, Президент України та Міністр оборони вітають усіх військовослужбовців української армії (За матеріалами Інтернету).

Перевірка первинного сприйняття тексту:

- Хто захищає нашу країну?
- Коли почалась історія наших Збройних Сил?
- Чим іще займаються наші Збройні Сили?
- Як святкують 6 грудня в Україні?
- Хто вітає військовослужбовців у цей день?

Отже, така цілеспрямована робота сприятиме формуванню позитивного образу військовослужбовця Збройних Сил України в учнів початкових класів, сприяє виробленню патріотичного мислення, прихильності до своєї національної спадщини, також пошані і відвертості до всіх інших систем і традицій.

Список використаної літератури

1. Апраксина О. А. Позакласна робота в школі. / О. А. Апраксина. – К. : Освіта, 2007. – 130 с. **2. Гоман П.** Важливе джерело поглиблення національної самосвідомості учнів. / П. Гоман. // Українська мова і література в школі. – 2001. – № 2. – С. 9-11. **3. Концепція** громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності. // Дошкільне виховання. – 2003. – № 2. – С. 3-8.

Починкова М. М. Формування позитивного образу військовослужбовця Збройних Сил України в учнів початкової школи на уроках української мови та читання

У статті розкрито засоби формування позитивного образу військовослужбовця Збройних Сил України в учнів початкової школи на уроках української мови та читання.

Шляхами формування позитивного образу військовослужбовця на уроках української мови та читання автори вбачають у використанні текстового матеріалу про українських військових у змісті різних видів вправ, зокрема, словникові диктанти, робота над текстом, переказ тексту, бесіда за змістом тексту тощо.

У статті наголошено на тому, що тільки систематична цілеспрямована робота сприятиме формуванню позитивного образу військовослужбовця Збройних Сил України в учнів початкових класів, виробленню патріотичного мислення, прихильності до своєї національної спадщини.

Ключові слова: позитивний образ військовослужбовця, учні початкової школи, уроки української мови та читання.

Починкова М. Н. Формирование позитивного образа военного Вооруженных Сил Украины у учащихся начальной школы на уроках украинского языка и чтения

В статье раскрыты способы формирования позитивного образа военнослужащего Вооруженных Сил Украины у учащихся начальной школы на уроках украинского языка и чтения.

Пути формирования позитивного образа военнослужащего на уроках украинского языка и чтения авторы видят в использовании текстового материала об украинских военных в содержании различных видов упражнений, например, словарные диктанты, работа над текстом, пересказ текста, беседа по содержанию текста и т.д.

В статье обращено внимание на то, что только систематическая целенаправленная работа способствует формированию позитивного образа военнослужащего Вооруженных Сил Украины у учащихся начальных классов, развитию патриотического мышления, позитивного отношения к своему национальному наследию.

Ключевые слова: позитивный образ военнослужащего, учащиеся начальной школы, уроки украинского языка и чтения.

Pochinkova M. The formation of a positive image of the military Armed Forces of Ukraine in elementary school students at the lessons of Ukrainian language and reading

In the article the ways of forming a positive image of the serviceman of Armed Forces of Ukraine in elementary school students at the lessons of Ukrainian language and reading.

Ways of formation of positive image of the serviceman at the lessons of Ukrainian language and reading, the authors see in the use of text material about the Ukrainian military in the content of different types of exercises, for example, vocabulary dictations, work on the text, retelling the text, the conversation of the content of the text, etc.

The author draws attention to the fact that only systematic purposeful work helps to create a positive image of the serviceman of Armed Forces of Ukraine among primary school pupils, the development of Patriotic thinking, a positive attitude towards their national heritage.

Key words: positive image of the soldier, primary school students, the lessons of the Ukrainian language and reading.

Стаття надійшла до редакції 22.09.2015 р.

Прийнято до друку 30.10.2015 р.

Рецензент – д.п.н., проф. Докучаєва В. В.